

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/36/2018
Identifikačné číslo spisu: 6017200479
Dátum vydania rozhodnutia: 27.11.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6017200479.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: MUDr. T. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XX, W. F., právne zastúpeného: Advokátska kancelária ŠKODLER & PARTNERS, s. r. o., so sídlom Dobšinského 12, Bratislava, IČO: 47 238 232, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom ul. 29. augusta č. 8 a 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 22119-5/2017-BA z 22. mája 2017, o kasačnej sťažnosti žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. novembra 2017, č.k. 23Sa/6/2017-65, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie p r e r u š u j e do rozhodnutia Veľkého senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp.zn. 1Vs/3/2019 ohľadom právnej veci vedenej pod sp.zn. 9Sžsk/94/2018.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom z 27. novembra 2017, č.k. 23Sa/6/2017-65, postupom podľa § 191 ods. 1 písm. c/ a e/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zrušil rozhodnutie žalovanej č. 22119-5/2017-BA z 22. mája 2017 a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Predmetným rozhodnutím žalovaná ako príslušný odvolací orgán podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák.č. 461/2003 Z.z.“) odvolanie žalobcu v celom rozsahu zamietla a potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Žiar nad Hronom č. 8551-20/2016-ZH z 28. júna 2016, ktorým bolo rozhodnuté, že žalobcovi ako samostatne zárobkovo činnnej osobe povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie zaniklo 31. decembra 2010.

2. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách ustanovení § 3 ods. 1 písm. b/, § 5, § 14 ods. 1 písm. b/, § 15 ods. 1 písm. b/, § 21 ods. 1 a 4 písm. b, § 209 ods. 1, 2, 3 a 4 zák.č. 461/2003 Z.z., § 6 ods. 1 písm. a/ až c/ zák.č. 593/2003 Z.z. a postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej Správnym súdnym poriadkom a dospel k záveru o dôvodnosti podanej žaloby.

3. Krajský súd poukázal na to, že v prejednávacom prípade zostalo medzi účastníkmi konania sporným

posúdenie postavenia žalobcu ako SZČO k 30.06.2009, keď žalobca mal za to, že v dôsledku zrušenia povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia stratil status SZČO. Naďalej však bol držiteľom licencie L1A na výkon samostatnej zdravotníckej praxe na výkon povolania lekár, pre ktorú skutočnosť žalovaná zastávala názor, že žalobca je SZČO pre účely povinného, dôchodkového a nemocenského poistenia. Podľa názoru krajského súdu, ak bol príjem žalobcu za rok 2008 a 2009 vyšší ako zákonom stanovená hranica z príjmu z podnikania a z inej samostatne zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu, bolo povinnosťou prvostupňového správneho orgánu zistiť z čoho príjmy za tieto roky pozostávali. Pokiaľ by mala pobočka Sociálnej poisťovne bezpochyby preukázané, že tento príjem žalobca dosahoval v období, keď vykonával činnosť ako SZČO a vykonával by tieto úkony lekárskej praxe, vtedy by bolo na mieste konštatovanie, že povinné poistenie u žalobcu neskončilo k 30.06.2009. V prejednávanej veci bolo potrebné posúdiť, či žalobca mal status SZČO v období od 30.06.2009 do 31.12.2010. Z administratívneho spisu mal krajský súd zistené, že žalobcovi bola vydaná licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe v povolaní lekár pod č. L1A/BB/1021/06 z 26.09.2006, tiež ukončenie poistenia deklarované žalobcom na základe odhlášky registračného listu fyzickej osoby - odhlásenie povinného poistenia samostatne zárobkovej činnosti osoby k 30.06.2009 z dôvodov zrušenia rozhodnutia o povolení na poskytovanie zdravotníckej starostlivosti v odbore všeobecné lekárstvo rozhodnutím Banskobystrického samosprávneho kraja pod č. 1477/2009/ODDZ z 25.06.2009. K zániku poistenia podľa § 21 ods. 1 u SZČO dochádza len v prípade, ak by status SZČO bol zachovaný, čo ale nie je v prejednanom prípade, pretože žalobca už v čase od 01.07.2009 nevykonával činnosť SZČO, keď na vykonávanie tejto činnosti sa vyžaduje oprávnenie, pričom z vykonaného dokazovania bezpochyby vyplýva, že takého oprávnenie na výkon samostatne zárobkovo činnosti osoby žalobca už v čase od 01.07.2009 nemal.

4. Proti rozsudku krajského súdu podala kasačnú sťažnosť žalovaná z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g SSP a navrhla rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Podľa jej názoru krajský súd vec nesprávne právne posúdil.

5. Právne posúdenie relevantné pre rozhodnutie danej veci riešil Veľký senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „veľký senát“) v uznesení z 30. apríla 2019, sp.zn. 1Vs/1/2019. V uvedenom uznesení Veľký senát odpovedal na nastolené otázky nasledovne cit.: „(...)

Odpoveď na 1. otázku - Podľa § 10 ods. 2 zákona č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti zdravotníckych pracovníkoch stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov samostatná zdravotnícka prax je poskytovanie zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení, ktoré prevádzkuje iný poskytovateľ na základe povolenia alebo na inom mieste ako zdravotníckom zariadení, a preto licencia L1A nemá charakter oprávnenia na výkon činnosti predpokladaného v § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, keď sama o sebe nezakladá jej držiteľovi aj možnosť vykonávať licencovanú činnosť, ktorú môže vykonávať až na základe dohody /zmluvy/ s iným poskytovateľom.

Pojem samostatná zdravotnícka prax v zmysle § 10 ods. 1 zákona č. 578/2004 Z.z. vykonávaná na základe licencie L1A nie je možné bez ďalšieho stotožniť s pojmom samostatná zárobková činnosť v zmysle § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. a pojem licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe s pojmom oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu pre účely sociálneho poistenia. Odpoveď na 2. otázku - Povinnosťou Sociálnej poisťovne pri rozhodovaní o vzniku alebo zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia poistenca - lekára, v zmysle § 178 ods. 1 písm. a) bod prvý v spojení s § 21 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov je posudzovať príjmy poistenca - lekára osobitne vo vzťahu k licencií L1A a skúmať, či všetky príjmy vykázané v jeho daňovom priznaní v príslušnom zdaňovacom období sú aj príjmami lekára považovaného za samostatne zárobkovo činnú osobu (SZČO) v zmysle § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z.

Odpoveď na 3. otázku - Konanie podľa § 178 ods. 1 písm. a/ bod prvý zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov začaté z podnetu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne v zmysle § 184 ods. 8 v spojení s § 185 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. nezabavuje Sociálnu poisťovňu povinnosti zabezpečiť účastníkovi konania ochranu jeho oprávnení, ktoré sú konkretizáciou

základného práva na inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, prípadne i základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a ktoré mu priznávajú aj medzinárodné zmluvy, ktorými je Slovenská republika viazaná v zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky.“

6. Senát „9S“ Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa so závermi vyjadrenými v rozhodnutí Veľkého senátu (1Vs/1/2019) nestotožnil a v právnej veci vedenej pod sp.zn. 9Sžsk/94/2018 (týkajúcej sa rovnakej problematiky), sa chce od záverov prijatých Veľkým senátom odchýliť, v dôsledku čoho 24. septembra 2019 uznesením z 23. septembra 2019, sp.zn. 9Sžsk/94/2018 postúpil túto právnu vec na prejednanie a rozhodnutie Veľkému senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podľa § 466 ods. 3 SSP.

7. Podľa § 100 ods. 2 písm. a/ SSP, ak správny súd neurobí iné vhodné opatrenie, môže konanie uznesením prerušiť, ak prebieha súdne konanie alebo administratívne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam na rozhodnutie správneho súdu, alebo ak správny súd dal na takéto konanie podnet.

8. Nakoľko právna vec vedená pod sp.zn. 9Sžsk/94/2018 bola postúpená Veľkému senátu správneho kolégia tunajšieho súdu, pričom sa jedná o obdobnú právnu vec s právnou problematikou totožnou ako je vec žalobcu (vedená pod sp.zn. 7Sžsk/36/2018) predložená tunajšiemu súdu na rozhodnutie o kasačnej sťažnosti žalovanej, najvyšší súd postupom podľa § 100 ods. 2 písm. a/ SSP konanie v predmetnej veci prerušil z dôvodu, že na tunajšom súde prebieha konanie, v ktorom sa riešia otázky, ktoré môžu mať význam pre rozhodnutie kasačného súdu v právnej veci žalovanej.

9. Ak je konanie prerušené, nevykonávajú sa procesné úkony a neplynú lehoty podľa tohto zákona. Len čo odpadne prekážka, pre ktorú sa konanie prerušilo, alebo uplynul čas, na ktorý sa konanie prerušilo, predseda senátu aj bez návrhu uznesením rozhodne o pokračovaní v konaní. Ak sa v konaní pokračuje, začínajú lehoty plynúť znova (§ 100 ods. 3 SSP).

10. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.